

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2025. február 3.

1. Belpolitikai vihar a CDU migrációval és belbiztonsággal kapcsolatos indítványai és törvényjavaslatának hatására

Három héttel az előrehozott szövetségi választásokat megelőzően rendkívül turbulens héten van túl a Bundestag. A Friedrich Merz-vezette CDU a Németországban kialakult migrációs politikai válságra hivatkozva két indítványt és egy törvényjavaslatot kívánt elfogadtatni a Bundestagban, melyek esetében – történelmi módon – a párt bármely másik politikai erő, akár az AfD, képviselőinek a támogatását is késznek bizonyult előzetesen elfogadni. A párt döntése hatalmas vitát váltott ki Németországban – a CDU kritikusai szerint Merz döntésével végérvényesen leomlik az AfD körül a többi párt által korábban képletesen felhúzott, de a múltban már recsegő-ropogó, politikai tűzfal (Brandmauer). A múltban ezen tűzfalra hivatkozva utasítottak el az önnön definíciójuk szerint „demokratikus” pártok bárminemű együttműködést az AfD-vel. Bár a tűzfal fogalma már korábban is némi újra definiáláson esett át – járási, kistépülési szinten a pártok hajlamosak voltak szemet hunyni olyan együttműködési formák felett, melyeket tartományi, vagy szövetségi szinten elutasítottak, illetve az AfD olykor ellenzékéből is támogatott szavazataival tartományi kormányokat (ahogy az Thüringiában is történt a tavaly őszi tartományi választásokat követően) – országos szinten mindezidáig nem lett megkérdőjelezve.

Friedrich Merz azonban már korábban jelezte, hogy pártpolitikai megfontolásoktól függetlenül bárhonnán elfogad támogató szavazatokat ahhoz, hogy indítványait, illetve törvényjavaslatát átvigye egyszerű többség segítségével a Bundestagon. A két indítványról végül január 29-én szerdán, míg a törvényjavaslatról január 31-én pénteken szavazott hosszabb megszakítások után a Bundestag. Míg a migrációs politika részeként a szövetségi szervek eljárési jogkörében jelentős változásokat javasoló kezdeményezést 190 igen és 509 szavazat ellenében nagy többséggel elutasította a Bundestag, addig a Németországba irányuló migrációt visszaszorító szigorítási intézkedésekkel kapcsolatos javaslatot – többek között az AfD-frakció támogatásával – elfogadta a Bundestag. Az előterjesztés értelmében gyakorlatilag beutazási tilalmat vezetnének be olyan személyek számára, akik nem rendelkeznek érvényes beutazási okmányokkal és nem esnek az európai uniós szabad mozgás hatálya alá. Továbbá lehetővé válna fenti – határon feltartóztatott és kiutazásra kötelezett – személyek ideiglenes őrizetbe vétele is. Harmadik fontos pontként az indítvány tartalmazta tartós és állandó jellegű határellenőrzések bevezetésének szükségességét. A Bundestag a CDU/CSU-frakció erre vonatkozó indítványát végül elfogadta 348 igen szavazattal (187 CDU/CSU, 75 AfD, 80 FDP, valamint 6 független képviselő szavazott igennel a név szerinti szavazás eredménye szerint).

A szavazás eredménye várható módon hatalmas indulatokat váltott ki a Bundestagban és a német politikai közbeszédben is, egyúttal pedig tovább tetőzte a pénteki törvénytervezet-szavazást megelőző fokozott hangulatot. Ennek megfelelően rendkívül heves hangvételű beszédek és felszólalások előzték meg a CDU/CSU-frakció illegális migráció korlátozásával kapcsolatos törvénytervezetével (Zustrombegrenzungsgesetz) kapcsolatos pénteki szavazást. Az SPD és a Zöldek – élükön Olaf Scholz (SPD) kancellárral – a CDU történelmi bűnbeeséseként értékelték az AfD támogató szavazatainak az elfogadását és egyenesen a német demokrácia aláásával vádolták meg a pártot. Ezzel szemben a CDU/CSU politikusai az immár csak ügyvivő kormányként ténykedő Scholz-kormány tétlenségét és eredménytelenségét hibáztatták a kialakult helyzetért, melyben a CDU-nak bármilyen politikai segítséget el kell fogadnia a szükséges reformok elérése érdekében.

A szavazást megelőző napok országos AfD és CDU-ellenes tüntetési láthatólag éreztették hatásukat a voksok leadása során is. Bár korábban a CDU/CSU mellett az FDP, AfD és a BSW is jelezte támogatását a törvényjavaslatot végül csekély többséggel (338 igen 350 nem és 5 tartózkodó szavazat mellett) elutasította a Bundestag. a név szerinti szavazás alapján a SPD és Zöld-frakciók valamennyi képviselője a javaslat ellen szavazott. A CDU/CSU és az AfD frakciója ugyanakkor ellenszavazat nélkül támogatta Merz indítványát. A liberális szabaddemokraták közül 2 képviselő szavazott a javaslat ellen, 5-en tartózkodtak, és 16-an nem adtak le szavazatot. A radikális baloldal, a BSW képviselőinek többsége a várakozásokkal ellentétben a törvénytervezet ellen szavazott. A voksolást követően a hétfőn újabb „jobbra tolódás” elleni tüntetések voltak több német nagyvárosban, ugyanakkor a CDU jelezte, hogy az ideiglenes kudarc ellenére nem áll el terveitől és a hétfői pártnapon dönt egy – sikeres választásokat követ – azonnali migrációs akciócsomag részleteiről. A CDU szigorítás mellett való elkötelezettsége a heves kritikák és ellenreakciók ellenére érthető – felmérések szerint a németek 60-70% szigorításokat szeretne látni a migrációspolitikai terén.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. A németek többsége támogatja a menekültpolitikai szigorításokat ARD-DeutschlandTrend

Három héttel az előrehozott Bundestag-választásokat megelőzően tovább nőtt a német társadalom politikai megosztottsága és államhatalommal szembeni bizalmatlansága. Ezzel párhuzamosan jelentősen nőtt a migrációs- és integrációs politikában komoly szigorításokat szorgalmazók aránya, akik összességében immár a német társadalom közel kétharmadát teszik ki – derül ki az ARD-DeutschlandTrend legfrissebb, január 30-án publikált felméréséből. Németország egyik meghatározó közvéleménykutatása alapján jelenleg egyik párt kancellárjelöltje sem nyerte el a németek többségének bizalmát. Az 1997 óta létező ARD DeutschlandTrend történetében először fordul elő, hogy nincs egyetlen olyan vezető jelölt sem, akivel többen lennének elégedettek, mint elégedetlenek az országgyűlési választások előtt. Friedrich Merz CDU-vezér támogatottsága láthatólag nem csökkent az elmúlt időszak turbulens eseményeinek hatására. Merz munkájával 28% elégedett – ez három százalékpontos növekedés a három héttel ezelőtti utolsó felméréshez képest. Ezzel Merz megítélése megközelíti

riválisainak mért értékét – Robert Habeck (Zöldek, 29%), Olaf Scholz (SPD, 24%) és Alice Weidel (AfD, 22%).

A pártok támogatottsága ugyanakkor csekély mértékben változott az elmúlt hetekben. A CDU/CSU egy pontot veszített, és jelenleg 30%-on áll – megelőzve az AfD-t, amelyet változatlanul 20%-on mérnek. Mögöttük a Zöldek utolérték az SPD-t. Mindkét párt jelenleg 15-15%-on áll, három párt pedig még mindig az öt százalékos bejutási küszöb körül mozog. 5%-os eredményével a párt kettészakadása óta először előzi meg a Die Linke az újonnan alakult Sahara Wagenknecht Szövetséget (BSW), amely a tavalyi biztos pozíció után a mostani 4%-kal immár aggódhat a bejutás miatt. Az FDP jelenleg szintén a mandátumküszöb alatt van, változatlanul 4%-os eredménnyel.

A CDU/CSU szigorítás-párti álláspontját erősíti meg a felmérés belbiztonsággal és migrációval kapcsolatos része – hátról két állampolgár (68%) úgy véli, hogy Németországnak kevesebb menekültet kellene befogadnia, mint eddig. Egyúttal a németek kétharmada (67%) támogatná, hogy a már most is érvényben lévő ideiglenes határellenőrzéseket valamennyi szomszédos országgal közös határszakaszon állandósítsák. A megkérdezettek 57%-a szintén támogatja, hogy már a határon visszafordítsák az érvényes beutazási okmányokkal nem rendelkező embereket – még abban az esetben is, ha azok Németországban kívánnak menedéket kérni. Elsősorban a Zöldek és a Die Linke szavazók utasítanak el ez utóbbi szigorítási javaslatot – míg az SPD szavazók esetében is a megkérdezettek többsége (52%) támogatná azt.

Továbbra is aggasztó méreteket ölt az államba vetett bizalom átfogó hiánya. Jelenleg csak alig minden tizedik német gondolja úgy, hogy az állam kontrollálni tudja, hogy milyen és mennyi bevándorló érkezik Németországba, míg hatból öt német szerint az államnak kevés vagy akár szinte semmilyen ellenőrzése nincs ezen folyamatok felett.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Olaf Scholz Berlinben fogadta a dán miniszterelnököt

Január 28-án, kedden, két héttel a balti-tengeri szövetségesek helsinki csúcstalálkozója után Olaf Scholz (SPD) szövetségi kancellár Berlinben fogadta Mette Frederiksen dán miniszterelnököt. A zártkörű találkozót követő sajtótájékoztatón a kancellár hangsúlyozta, hogy dán kollégájával „*nagyon hasonlóan tekintenek a világra*”, főleg a biztonságpolitikai kérdések tekintetében és mindketten úgy látják, hogy „*a NATO továbbra is közös biztonságuk garanciája*”.

A sajtótájékoztatót főleg a biztonságpolitikai témák, így Oroszország Ukrajna elleni háborúja, valamint a közel-keleti események dominálták. Oroszország kapcsán Scholz kifejtette, hogy a Balti-tengeri kábelek közelmúltban történt megrongálása rávilágít az orosz árnyékflotta jelentette fenyegetésre, így a „Baltic Sentry” NATO művelet keretében fokozni fogják a kritikus infrastruktúrák védelmét. Ukrajna kapcsán a kancellár kijelentette, hogy az ország támogatása folytatódni fog, „*ameddig csak szükséges*”. Az Egyesült Államokkal együtt egyetértés van abban, hogy a háborúnak véget kell vetni, de ez nem vezethet békediktátumhoz. A közel-keleti események kapcsán Scholz üdvözölte, hogy újabb túsokat engedtek szabadon

a Hamasz fogságából. Véleménye szerint kulcsfontosságú lenne, hogy a tűzszünet kitartson, minden túszt kiszabaduljon, és a Gázai övezetben élő emberek átfogó segítséget kapjanak.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Közel 3 millió a munkanélküliek száma Németországban

A gyengélkedő német gazdaság hatásai már láthatóak a belföldi munkaerőpiacon is: a Szövetségi Foglalkoztatási Hivatal (BA) legújabb adatai szerint tovább emelkedett a munkanélküliség Németországban.

„A munkanélküliség és az alul foglalkoztatottság jelentősen nőtt az év elején, ahogyan az ebben a hónapban szokásos” – mondta Andrea Nahles, a nürnbergi BA elnöke. *„A foglalkoztatás növekedése ugyan folytatódik, de egyre inkább veszít a lendületéből”* – hangsúlyozta. Az országban jelenleg 2,993 millió ember munkanélküli, ez az előző hónapról most januárra 186 ezres, az előző év januárjához képest pedig összesen 187 ezres (+6,7%) növekedést jelent. A munkanélküliségi ráta 0,4 százalékponttal 6,4%-ra emelkedett havi szinten a BA adatai szerint. Területi szinten Bajorországban (4,2%) és Baden-Württembergben (4,6%) a legalacsonyabb, Brémában (11,6%) és Berlinben (10,2%) pedig a legmagasabb a munkanélküliek aránya. A rövidtávú munka az utóbbi időben jelentősen megnőtt. A BA előrejelzése szerint 2024. novemberében 293 ezer munkavállaló kapott ciklikusan rövidtávú munkavégzési támogatást. Októberben ez a szám 263 ezer, szeptemberben pedig 221 ezer volt. Most január 1. és 27. között bezárólag 54 ezer ember számára jelentettek a vállalatok rövidtávú munkát – bár pontosan még nem tudni, hogy ezt ténylegesen igénybe veszik-e. Mindemelett a munkaerő iránti kereslet továbbra is csökken: 2024. januárjához képest ebben a hónapban 630 ezer elérhető, betöltetlen állás (-9,5%) és 46,2 millió foglalkoztatott (-0,1%) van Németországban. 33 ezer vállalati tanuló szerződéses gyakorlati helyre pályázó januárban még mindig nem került be a képzési piacra, míg 20 ezren jobb alternatívát kerestek. Ugyanakkor 15 ezer képzési hely még mindig betöltetlen volt.

Rainer Dulger, a Német Munkaadók Szövetségének (BDA) elnöke „riasztó jelnek” nevezte a munkaerőpiacról szóló számokat. Véleménye szerint szükség van *„a gazdaság- és szociálpolitika alapvető újragondolására”* és az új szövetségi kormánynak meg kell teremtenie a megfelelő keretfeltételeket. Ha ez megtörténik, *„akkor Németország visszatér a növekedési pályára”* és csak ezután fordulhatnak meg a számok – mondta Martin Müller, a KfW fejlesztési bank munkaerőpiaci szakértője, aki nem számít messzemenő fellendülésre az idei évben. Az idei év átlagában 2,9 millió munkanélküli számíthat - magyarázta. Ez 100 ezerrel több lenne, mint az előző évben, és a negyedik növekedés lenne a sorban.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Robert Habeck bemutatta az éves gazdasági jelentést

Múlthét szerdán mutatta be Robert Habeck (Zöldek) szövetségi gazdasági miniszter az új, 2024. évi gazdasági jelentést. A kormány jelentősen csökkentette prognózisát: 1,1% helyett mindössze 0,3%-os gazdasági teljesítmény növekedéssel számolnak.

A 147 oldalas dokumentumból kiderül többek között, hogy a szakképzett munkaerő hatalmas hiányának ellenére a munkanélküliek foglalkoztatási kilátásai „továbbra is nehezek”. „Alacsony kapacitáskihasználtság, [...], gyenge rendelésállomány [...] és fokozott bizonytalanság” – olvasható a jelentésben. Habeck saját kormányát is hibáztatja a gazdasági visszaesésért. Például, még 2024 nyarán gazdasági segélyt jelentettek be, ám ez teljes egészében sosem került végrehajtásra. „Fél százalékos növekedési lendületet terveztünk. Ez most elmaradt” – mondta a szövetségi miniszter, aki az előrehozott választások miatt is nagy bizonytalanságot lát. Az új jelentés a távolabbi jövőre nézve is kevés reményt nyújt. A kormány 2026-ra csak enyhe, 1,1%-os növekedést vár. Ez azonban még nem tartalmazza az új amerikai kormányzat által kivetett esetleges vámokat. Ám „ez spekuláció lenne” – mondta Habeck, hozzátéve, hogy nem lehet stabilan megjósolni a hatásokat. Egy biztos: az újabb vámok valószínűleg további problémákat okoznak majd a gyengélkedő gazdaságnak.

Számos városban is tüntetésekre került sor az éves gazdasági jelentés bemutatását követően – több, mint 100 egyesület hívott össze az úgynevezett gazdasági figyelmeztető napra. Mindemellett a négy nagy szövetség (BDA, BDI, Mittelstand/DIHK és Handwerk ZDH) felhívást intézett a német kormányhoz, amelyben a következőket írják: „Számos javaslatot nyújtottunk be a politikusoknak Németország vállalkozói alapjának megerősítésére. Kevés történt.” A vállalkozói szövetségek komoly kritikákat fogalmaztak meg a szövetségi kormány ellen. Véleményük szerint a kormánykoalíció „rosszul mérte fel” a vállalatok helyzetét, és túlságosan optimista volt a zöld gazdasági csodát (grüne Wirtschaftswunder) jósló előrejelzéseiben. Habeck viszont elutasította ezt a kritikát: „Mindig is azt mondtam, hogy csodák nem hullanak az égből. Meg kell dolgozni értük. És mi ezt megtettük”. De a föderalizmus, a költségvetési politika vagy a hosszadalmas brüsszeli jóváhagyási eljárások miatt sok minden egyszerűen nem volt megvalósítható – fejtette ki.

Az ellenzék számára viszont a jelentés nagyon jó választási kampánytéma. Az ARD Deutschlandtrend korábbi felmérése, ami szerint a gazdasági helyzet továbbra is a választások egyik döntő témája, „a tehetetlenség tanúsága” – mondta Leif-Erik Holm (AfD). „Habeck ideológiával átitatott és teljesen irreális gazdaságpolitikája a fő oka a tartós recessziónak Németországban”. A CDU/CSU és az FDP is hasonlóan véleményen van. Julia Klöckner (CDU) például úgy fogalmazott, hogy Robert Habeck „romhalmazt” hagy maga után. Az FDP frakcióvezetője, Christian Dürr pedig „a nagyon szükséges gazdasági fordulat évekig tartó bojkottálásával” vádolta a Zöldek politikusát.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Gazdasági szervezetek és vállalkozások figyelmeztettek a német gazdaság drámai helyzetére

Túlburjánzó bürokratikus akadályok és magas költségek – többek között ezekre, a német vállalkozásokat sújtó problémákra hívta fel a figyelmet január 29-én több, mint száz német vállalat a „gazdasági figyelmeztető nap” keretében. A kampány szervezői tíz politikai követelést fogalmaztak meg a politika felé, köztük a „legalább az uniós átlag szintjére történő” adócsökkentést és a társadalombiztosítási járulékok 40%-os felső határának visszaállítását.

A kampány szervezői szerint kevesen tudják, hogy a vállalkozások költségei folyamatosan növekednek, valamint a jelentéstételi kötelezettségeik is egyre bonyolultabbá válnak. A német ellátási láncról szóló törvény és a környezetvédelmi jelentéstételről szóló uniós irányelv végrehajtása például új alkalmazottak felvételére és szoftverek beszerzésére kényszerítette a vállalkozásokat, amelyek így folyamatosan veszítenek versenyképességükből a többi EU-s országgal szemben. A német gazdaság nehéz helyzetét a müncheni ifo intézet legújabb elemzése is megerősítette: bár Németország papíron a világ harmadik legerősebb gazdasága, a legtöbb gazdasági ágazatot jelenleg stagnálás jellemzi. Olyannyira, hogy a német kormány növekedésre vonatkozó idei előrejelzéseit kénytelen volt drasztikusan, 1,1 százalékról mindössze 0,3%-ra csökkenteni.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Rendezvényajánló

Ernst Jünger az első világháború önkénteseként, fontos íróként és az úgynevezett „konzervatív forradalom” vezető gondolkodójaként nemcsak a weimari köztársaság politikai és kulturális életét alakította, hanem gondolatai mind a mai napig hatással vannak a németországi politikai diskurzusra. A Magyar-Német Intézet az Európai Együttműködésért pódiumbeszélgetést szervez **Dr. Helmut Kiesel professzorral 2025. február 10-én 17:00 órától az MCC Scrutonban** Ernst Jünger munkásságának politikai és társadalmi hatásáról, valamint eszméinek és műveinek történelmi kontextusáról.

További információért kattintson [honlapunkra](#), regisztrációért pedig [ide](#).

2025. február 23-án 17.00 órától élőben közvetítjük és értékeljük szakértőinkkel a Bundestag-választásokat az **MCC Hunyadi Mátyás termében Németország választ 2025** című eredményváró rendezvényünk keretében.

További információért kattintson a [honlapunkra](#), regisztrációért pedig [ide](#).

Cikk- és interjúajánló

A Bundestagban a migrációval kapcsolatos vita és szavazás eredményeiről nyilatkozott igazgatónk, Bauer Bence az M1 híradójának.

A teljes interjú megtekintéséhez kattintson a [hirado.hu](#) honlapjára.

„Németország áttörés előtt áll, hiszen most már úgy tűnik megvan a politikai akarat a migráció kérdésének rendezésére” – nyilatkozta igazgatónk, Bauer Bence a Magyar Nemzetnek.

A teljes interjú elolvasásához kattintson a [Magyar Nemzet](#) honlapjára.

„Az AfD azt képviseli, amit a társadalom többsége elvár: a szigorú migrációs politikát. A CDU pedig, ha koalícióra még nem is lép vele, felhasználhatja a jobboldali pártot külső támogatóként” – nyilatkozta Bauer Bence, intézetünk igazgatója a hirado.hu-nak.

A teljes interjú elolvasásához kattintson a hirado.hu honlapjára.

Január 27-én volt pontosan öt éve annak, hogy Németországban azonosították az első koronavírussal fertőzött személyt. Fonay Tamás kutatónk elemzésében arra világít rá, hogy milyen már korábban és most is jelen lévő politikai és társadalmi minták rajzolódnak ki a Németországban a COVID-19 pandémia megállítására foganatosított intézkedésekben.

A cikk elolvasásához kattintson a mandiner.hu honlapjára.

"Erősödik az AfD, 'polgári többség' alakult ki a Bundestagban, a szellemet nem lehet visszagyömöszölni a palackba" - nyilatkozta a Mandinernek igazgatónk, Bauer Bence.

A teljes interjú elolvasásához kattintson a mandiner.hu honlapjára.

Impresszum

Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter, Horváth Csenge

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Web:

www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu